

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Сучасний етап розвитку економічних відносин в Україні характеризується посиленням ролі місцевих органів влади в економічному і соціальному розвитку територій, що викликає необхідність вирішення низки проблем, пов'язаних з удосконаленням методів формування та використання фінансових ресурсів, адміністративно-територіальних утворень.

Місцеві бюджети є основним джерелом доведення кінцевих результатів суспільно-локалізованого виробництва до територіальних спільнот, які спрямовуються на задоволення потреб суспільного споживання.

Функціонування місцевих бюджетів неможливе без врахування їх фінансової стійкості як елемента управління соціально-економічним розвитком територій. Бюджетна стійкість – це такий стан бюджету, при якому забезпечуються нормальне функціонування суб'єкта місцевої влади, реалізація всіх закріплених за ним повноважень на основі повного та своєчасного фінансування передбачених в бюджеті витрат, включаючи погашення і обслуговування внутрішнього та зовнішнього боргів.

При цьому стійкість бюджету дозволяє мати загальне уявлення про міцність фінансової основи діяльності органів місцевої влади.

При розгляді питання щодо бюджетної стійкості необхідно враховувати цілий комплекс характеристик, отриманих на підставі цілісної оцінки фінансового стану відповідного адміністративно-територіального утворення, а також можливостей зміни цього стану задля забезпечення стабільного розвитку.

При цьому головними умовами фінансової стійкості місцевих бюджетів є:

- збалансованість доходів та витрат для розвитку;
- фінансова автономія, тобто бюджетна самостійність (наявність в органів місцевого самоврядування прав самостійного прийняття рішень щодо формування своїх бюджетів та фінансування завдань і повноважень з метою забезпечення гідних умов для життєдіяльності громадян адміністративно-територіальних одиниць) та платоспроможність (реальна можливість місцевих органів за рахунок наявних в їх розпорядженні матеріально-фінансових ресурсів забезпечувати населення суспільними товарами та послугами якісно і в повному обсязі).

Управління бюджетом в частині забезпечення бюджетної стійкості має певні особливості, що визначаються часовим горизонтом, протягом якого передбачено утримання бюджету в стійкому стані на запланованому рівні головних контрольованих параметрів.

Бюджетна стійкість в поточному періоді визначається подоланням касових розривів, забезпеченням бюджетної збалансованості протягом

бюджетного року. Стійкість в середньостроковому періоді визначається кредитоспроможністю органів влади, можливостями інвестування в розвиток адміністративно-територіального утворення. Для оцінки стійкості в довгостроковому періоді необхідна розробка стратегії соціально-економічного розвитку території, в якій необхідно передбачити напрями зниження дії негативних факторів, що впливають на стан бюджету.

У зв'язку з цим можна виділити поточну і довгострокову стійкість бюджетів.

Слід зазначити, що стійкість бюджету міста може розглядатися у двох аспектах. По-перше, як результат достатнього, ефективного та стабільного фінансового забезпечення розвитку міста, по-друге, як передумова забезпечення соціально-економічного розвитку.

Основними завданнями стратегічних орієнтирів забезпечення фінансової стійкості місцевого бюджету є визначення та нарощення його бюджетного потенціалу для забезпечення всіх потреб території, сталого соціально-економічного розвитку за рахунок власних та закріплених джерел; достатність дохідної частини місцевого бюджету та її відповідність видатковим зобов'язанням; найбільш ефективно та результативно використання бюджетного потенціалу місцевого бюджету.

Пігуль, Н.Г. Актуальні питання забезпечення фінансової стійкості місцевих бюджетів [Текст] / Н.Г. Пігуль // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць. – Суми: УАБС НБУ, 2012. - С. 150-151.